

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HERLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Országos hirdetésért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint az előzőekben ismelt hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj: Minden bejelentésért külön 40 kr.
 Nyílt-tér* az országos közlemény 10 hasabos sora 15 kr.
 Név- vagy bérmentésnél beküldött kért iratok nem vételnek tekintetbe. — Ugy szintén kért iratok sem adnak vissza.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán külvé.
 Egy évre 10 fr. — kr. 1/2 évre 5 fr. 50 kr.
 Fél évre 3 fr. — kr. 1/2 évre 1 fr. 50 kr.
 Adóztatás pénz a minden közlemény: 10 fr. — kr. 1/2 évre 5 fr. 50 kr.
 Veszély-haz (oldalszint) a szerkesztésébe bemenve küldendő.
 Előfizetheti helyben:
 Teleki K. Lajos és Csathy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

A jövő embere.

Δ) Az államkancellár — meghalt: — éljen a külügyér! Így kiáltanak fel a diplomáciai körökben. Azaz tulajdonképpen nem is az államkancellár csak az államkancellárság mult ki szép osondás. mig maga a volt kancellár, ki mint Beust báró stábt be egy pálcikával a birodalomba egykor, most, mint a szűkített gróf vonul vissza. Mondják: a jövő hercegség nem emelkezik a kicsiny szász báró!... Szerencsésére, ezt mi mondjuk, mert a mely böcs államférfinak tartá vala is ő kegyelmes magát, azt állítják, hogy mint pénz-ügyi kapacitás nem sokra vitte meg a kancellár korában sem, s ha valami érdeme lehet, az mindenesetre az, hogy viszonylag szegényen, mint a temető egere vonul vissza. Így mondják: az egyébiránt ennek igazoltáért nem tartanak parázson kezünket perczig sem. De az hozzá, hogy közelünkbe elbujt, csak s mi most is örömmel mondunk neki istenbocsádot, mit korábban még magasabb örömmel hangoztatandánk, ha előbb veszi vala vándorbotját kezébe, mint azt a körülmények szükségképpen megkövetelték. No de héke vele! Mit nem törődünk többé személyiségével.

Figyelmünk a jövő embere Andrássy Gyula gróf a közösbirodalmi külügyér veszi igénybe, kinek külügyéri karszolgálat nemcsak a birodalomban, de nemzetül is nagy sensitóv kellett. A szélrózsa minden irányból csak egy szállingóznak az irány levele k, melyeknek némelyike tudni véli, mely állás szemmel tekintni a muszka a magyar ügyre, kinek ez újabb kinevezését s mily keserű könyvet facsar ki szelől Bismarck ur, hogy az ő kedves fiajja lepotyogt a polczról; némelyik pedig meggyőződésére mer esküdni, hogy Andrássy gróf „kötelességét” tekintette volna már most előjáró tudomására hozni a német birodalom követének, hogy ő a Beust-politikához, melyet kifelé alkalmazni szükséges, híven ragaszkodik, annak minden megfájdító hű marad, s hogy csak is így érte el külügyéri állomását s fogadta el mezevességét.

Már hogy mennyiben igaz e hír nem tudjuk, de nem hiszünk, hogy Andrássy gróf a német követnek szükségesnek tartaná önigazolványt adni. Andrássy még most a jövő embere. Hogy a külügyéri tövises pályára gett, azt bizonynyal abban a jöreményben tette, hogy az özbirodalom jólétére szegődött leendő.

A birodalom német töredékének érdekeit képviselő német lap váltig agyarádék ugyan már is rá, haragjának érke az hozván föl, hogy a közös külügyér magyar, és így ebből azt követelteti, hogy a birodalom sulypontjau Magyarországra van kizemelve.

Ebből ugyan nem hárulna különös nemzetek és nemzetiségekre semmi sajnálást, sőt, megvalljuk, rég politikai szükségességné tartók ezt s már a közelebbi mult évben több ízben élénken megszólaltok ezt e lap hasábjain.

Hogy Andrássy gróf saját lábán akar állni, eléggé bizonyítja, hogy Beust által hátravári követ gyanánt kizemelt Lantassan altábornagy és Kubeck báró hegett, ki Konstantinápolyba szemeltetett követképen ki, Andrássy gróf más sze-

mélyiségeket fog alkalmazni; miből egy-szersmind kitűnik, mennyire nagy fontosságát tulajdonít ő annak, hogy e két állomásra, mily emberek neveztesse-nek ki.

Meglássuk mit rejt a jövő s hogy az új közös külügyér több szerencsével és ügyességgel szövi-e a külpolitika szá-lait, mint elődje Beust ur, kinek a kö-zelebb lejár évben állítólag titkos ka-lauza lett volna.

A pálya, — melyre Andrássy gróf lépett, a diplomatai pálya, — szép, de tövises.

A közelebbi idők igazolandják, va-jon bir-e elég erélyvel a fölmerülő tövi-seken diadalal átgyázolva a jövő e fé-rfia, kinek egyelőre a legvéresebb remé-nyeket csatolják azok, kik Andrássy-nak diplomatai ügyességét közelebb ismerik.

(P. N.) **Andrássy gróf bucsuzása.**
 Andrássy gr. vasárnap este bucsuzott el a Deák-körtől. A kör tagjai előbb értesülvén a tör-ténetekről, teljes számmal jelentek meg a körben. Jelen voltak a miniszterek is va-lamennyien, valamint a főrendiházból s a sajtó-résztől is többen.

Andrássy 7 óra után lépett be és éljen zéssel fogadtatt. A kör közpós szobájában Just József, a Deák-kör elnöke szólta meg, s a kör tagjai a szónok körül csoportosultak. Just rövid beszédében mindenekelőtt a kör-tagoknak fájalmát fejezte ki Andrássy gróf távo-zása felett. Megnyugtatót — ugymond — csak abban lehetnek, hogy Andrássy-nak utódja az, ki a kör tagjainak teljes bizalmát bírja. Végül kívánja, hogy Andrássy azon pályán, melyen ezentul működött, oly bizalommal és szeretettel találkozzék, minő itthon osztály-része.

Andrássy gr. körülbelül így felelt: Egy híres államférfi azt mondta, hogy a nyelv nem a végből adatott, hogy azzal gondolatainkat kifejezzük, hanem azért, hogy vele gondolatainkat elrejtjük. Ő e nézetet soha sem osztotta. E nézet nem volt az ővé magyar miniszterelnöki állomásán, s nem lesa soha sem az ővé új állomásán, külügyminiszter-ségében sem.

Azt azonban bevallja, hogy vannak pillanatok, melyben a nyelv nem képes kifejezni a szív érzetét. Ily pillanatot néz néze a jelen-legi, melyben elvtársai, bizalmas barátai köré-nek mond bucsut. Csak feleletesen értheti azt, a mit a jelen pillanatban érez.

A barátság, a támogatás, melyben ő és miniszterársai e kör által részesítettek, előtte örökké felelhetlen lesz. — A közös küzdel-mek, a becsület harcz és a jó ügy diadalá-nak örök emléke ez. Kéri, hogy a párt ugyan e támogatásba részesítse utódját s annak mi-niszterársait. De kéri, hogy ugyan e támoga-tásban részesítse őt is továbbra új pályáján.

A külügyminiszteri tárczát csak azért vállalta el, mert legteljeseb meggyőződése, hogy a monarchia, a dynastia és fejedelmek érdekei ugyanazonosok Magyarországéival. Az új kör, melyben ezentul működni fog, így nem lesz előtte idegen. Működésének ugyan az lesz iránya, ugyan az célja, mint a Deákpart tag-jainak. Így joga van kikérni jövőre is a kör támogatását, joga, hogy elvtársainak barátsá-gába ajánlja magát.

Andrássy e rövid beszédet meghatottan mondta el, és szavait a kör éljenzése többször fölbe szakasztá. Beszéde végezetével kezét nyújtá Justnak, kezét szorított többekkel és így ért véget a bucsuzási jelenet.

Andrássy gróf tegnap hétfőn reggel 7 óra 30 perczkor indult el Bécsbe. A Deák-párt tagjai közül nagy számmal jelentek meg a pályaudvarban. A miniszterek közül Wenckheim, ki Andrássyval Bécsbe is ment, Tisza, Tóth Vilmos, Pejácsevics, Kerkapoly és Bittó.

A királyi udvar, jövő dec. hóban Budára jő, s itt több hétig időz.

Ó felsége a császár Beust grótot szombaton hosszabb ideig tartó látogatással tisztelte meg. E látogatás, Beust grótot teljesen váratlanul találta. Tizenkettőfélkor lépett ő felsége, a külügyminiszterium elfogadó termébe. Itt csak egy terepszóval volt jelen, ki háttal az ajtóhoz fordulva, valamiképen el volt foglalva. Csak a zaj által lón figyelmessé, de mielőtt zavarából megmenekült volna, a császár Beust dolgozó termébe lépett. A fejedelm látogatása egy félóránál tovább tartott. Pénteken Beust gróf Ferdinánd tocsani nagyherceg látogatását, szombaton Weber helytartó és Maroicic látogatását vette.

Külföld.
Franciaország. A legtöbb francia lap most a bizottságok működésének eredményéről ír. Az állandó bizottságok mult csütörtökön tartott ülésében Perrier a belügyminiszter e plebiscitumot ismét megbeszélte. — Az ülés többi részét az éreztésvizsgálat ügye foglalta. — A capitulációk megvisszafizása ügyében működő bizottság a VitryleFranciais és Neu-Breisch kisebb erődök parancsnokainak erős megrovatást ítélt, mert elmulasztották ágyúikat beszegezni.

Azon levélről, mely egy számúztórtól a Timesban jelent meg, azt tartják, hogy azt Napoleon írta. E levél így hangzik. Uram! Az ön lapjának november 8-iki számában követe-köz hely fordul elő: „Veleményim szerint semmi sem esztelenebb, mint az a macacság, melyvel a napoleonidák jogukhoz ragaszkodnak, hogy az igényeiket feletti határozást a nép akaratára bizzák. Ők soha sem voltak a francia nép által szabadon választva. Eljárásuk mindig abból állott, hogy előbb hatalmukba kériék Franciaországot és aztán megkérdezték veleményét, — választásra kényszeríték akkor, midőn szabadságotól megfoszták. Lesz még elég idejök a comitiában egybegyűlt” népről beszélni, ha egy második 18-ik Brumaire vagy 2-ik decembert csinálnak. Önszántából Franciaország soha többé nekik nem adja magát.” — Ezen levélre most ugyancsak a „Times”-ben egy másik számúztórtól válasz jelent meg, mely azon levetlet élesen megtámadja.

A svajzei szövetséggyűlés két házának rendkívüli ülészámát nov. 6-án nyitott meg. Célja ezen sessionak, hogy a szövetségi alkotmány reviziója ügyében 1866 óta hangoztatott óhajokat kielégítsék. E feladat megvalósítása elő az egyesült ultraradicalis és conservativok akarnak sok akadályt górdíteni. Csak a mérsékelt szabadelműek óhajják a reformot.

Angol kormány újból nagy reformot kezdett. Az oxfordi és cambridgei egyetemek óriási nagy jövedelmei egy enquette által meg fognak vizsgálatni s a jövedelem azon része, mely az egyetemek tisztessége fenntar-tásához nem szükséges, az országos közoktatás céljaira fordítatik.

A luxemburgi kamara nov. 7-én nyitott meg. A belga kamarák nov. 14-én hivattak össze. Az orosz czár nov. 7-én Lividából Moszkvába utazott. A görög kabinet a kamarában az elnökváltásakor bizalmatlansági szavazatot kapván, visszalépett s Zaimis állította össze az új kormányt.

UJDONSAGOK.
A városi közgyűlésre, mely csütörtök d. e. fog tartani, ismét felhívjuk a képviselők figyelmét, nehogy elmaradásuk folytán a gyűlés ismét alhalasztassék.

Városunk polgársága — mint már röviden érintők is — holnap s holnapután meg fog kerestetni ifjaink által a főiskola részére szánt adományok átvétele végett. Igen szép és sokak a mi magyar városunkban, hogy itt a nyár áldásából mindonki éldezik a tudomány oltárán. Főiskolánk, mely városunknak egyik legbüszkesége, a kegyes jótevők szives adakozásai folytán áll fen kezdettől fogva, és a segélyadásban Debreczennek mindig kiváló része volt, polgárságunk fel tudta fogni ez tettezet becsét, mely első sorban a városra árasztja jótelegyóny sugarait. Nem kétkedük most sem a lakosság áldozatkészségéről, azért elégnék tartjuk a közgyűlemet főiskolánkra egyszerűen felhívni.

A ref. főiskolai felsőbb tanulók holnap foglalkják el új szállásukat az új épületben, hol már minden a legésztertelten van berendezve. Derék ifjaink között — mint halljuk, — ez alkalomból azon eszme merült fel, hogy minden rendkívüli benyomást tett a florenzi kisér-tés. A legfelsőbb törvényes hatalom iránti elő-tétlet Concinit kihozza sordból. Pillanatra előtte lebegett sorsának bizonytalansága és buká-sának lehetőség. Egészen megakadt feje a meglepetés vagy ijedségtől, melyet e gyönglé-kedő király haragos tekintete neki okozott. Érezte, hogy csak egy intés kell, hogy őt sa-ját kardjával szurják le kisértő. Azonban ez intés hiába leste. A villámias elmult, a látó-mány eltűnt s a királynő kegyencse egy mo-solylyal igyekezett magát biztosítani.

— Ha én ezt tudtam volna, — szölt, — bucsánat Sire. . . de csakis a felséged miatt való aggodalom. . .

— Valóban ön nagyon is sokat törődik velem, — válaszolt XIII. Lajos, keserűen. — Nos tehát lépjen be ön is az én selymésza-tomba, azonban csupán ön, mert már ma semmi kedvem nagy társaságot fogadni.

E szavakra merőben tekinté Concini szá-mos kísértésére, mely-ennek egy intésére visszavonult.

A florenzi hábozás nélkül lépett be csu-pán egy apródnak kísértésében s az ajtó ismét bezárult utána.

— En már ma — szölt a király, paran-csot adtam ki, hogy senki se háborgasson min-kezt, mert Albert épen a legjobb módszert mu-

szobába egy maradó jegyzőkönyv tétessék, melybe egyes odaillo történeti események je-gyeztenének az ifjúsági életből. Ez eszme igen szép, és méltó arra, hogy ne hangozzék el a pusztában kiáltó szó gyanánt.

Emlékünnepelet. A felsőbb tanuló if-júság énekalkara a jövő szombaton délután az emlékeremben Nagy Lajos emlékére ünnepelet rendez; az ünnepelet nyilvános leendő.

A debreczeni iparos egylet. Nyílt titkok hogy egy, a ipar terén még eddig ösme-merelezen név, egy nemes eszme hurját pendíté meg a lapok utján, mely eszme nem más, mint egy oly egylet létesítése, mely feladatát tűzte ki, — a külföld s édes magyar honunk nevezetesebb városában már évek óta fenálló s vi-rágzásnak örvendő iparos egyletnak, Debreczen város kebelében is szervezését s életbelepe-tését.

Az iparos egylet létesítése eszméje, vá-ro-sunk kebelében hova tovább pártolásra talált, — és hogy az elvetett mag erős gyökert verhas-szen mind inkább-inkább, az érdekeltek kebelé-ben: szabad legyen rövid szavakban ecsetel-nem az iparos egylet célját.

Az egylet célja leendő: e nemes város kebelében annyi vész és viharos időszak kö-zepette, századok óta fenálló különféle ipar osztályok egyesítése, a végből, hogy a mai kor kiválmainak, az iparos osztálynak a mivelő-dés, ismeretterjesztés, s rokonszémek kifej-tésére eszközt, módot és alkalmat nyujt-hasson.

Mert nem elég csupán a testnek igye-keznit adni táplálékot, — nem elég magában a külvő munkálkodás: hanem a belsőkép, a lé-leknek is meg kell adni a megkívántató táp-panyagot, s a testi erőt párosítani kell a lelki, a szellemi erővel, s folytonosan oda munkálni, hogy e kettő, e g y m á s s a l öszhangzásban legyen.

Igen de, hol lelhesen az magának esz-közt, utat, és módot arra, hogy mindezt vá-lósítsassa, a ki dolgozó műhelyén, szerény haj-lékán avagy bálhelyiségén kívül, más helyet nem bir, másal nem rendelkezhetik? — hanem ha ily egylet kebelében melyet ő magának vall.

E hiány pótlására van irányozva az ipa-r-os egylet.

Ha a nyilvános helyiségek, vendéglők, kávéházak stb. helyiségeiben keres magának kiválti téli hosszas eszté alatt menhelyet, munkája végzetével az iparos, a mester szintűgy mint a segéd, s ott akarja kielégíteni szellemi vágását, s nyerni némi kis szórakozást: nemde busában kellett megfeszítenie, az újság avagy hírlapolására? s nemde igen sokszor napi, heti és hónapi keresményebe kerül az iparos osztálynak ezen előnye is: sejtett szórakozás!

Az erkölcsnevelés, a míveltség, tudomá-ny s a szakismeretek minél alaposabb s bő-vebb elsajátítása, munkálása leendő az iparos egylet első s legnemesebb feladata.

Ily czébből a szent cél valószínűsítése tekin-téből alakult a debreczeni iparos egylet, — il-letleg tart legközelebb november 12-én ala-ított közgyűlést.

Mily szép volt látni, miként sereglettek rang különböz nékűl, s általában pedig mily érdekelteket viseltek a közgyűlés mi-kénti kimenetelét felől az ügybarátok.

Egy szellem lengő át, egy akarat vezé-relte a közgyűlés több mint száz jelen vo-t tagját, — szinte olvasható volt arcukról azon kifejezés, — bárcsak az ipar-egylet megalá-lhatna! És győzött az akaratosság, — egye-letet alkottak, melyben aszellemi munkásság, a lélek nemesebb irányban fejlesztése alkotja a fő elemet.

Tudjuk, hogy minden kezdett nehéz, — s egyelget alkotni s azt helyes alapkövekre fektet-ni nem igen könnyű dolog. — Átlátta ezt az alakító közgyűlés, s az vala legelsőben is ez-célja: szervezkedni.

Domokos Kálmán ösmert jó híri név indítványára a közgyűlés Szerényi Ede lelkes utódó által készített alapszabályok felfelolvasása után, egy ideiglenes szervező s az egylet vég-leges megállapítását munkáló bizottság kineve-zését hozta javaslatba. Ennek folytán köz-felkiáltással egyhangulag megválasztották Szerényi Ede realdonáló tanár id: elnöké Vadon Sándor ügyvédjelölt jegyzővé, Domokos Kál-mán helybeli orsz. gazdasági intézeti tanár, — Bujdosó Mihály bádogos, Kiss Lajos, Möricz Bertalan és Veisz Antal szabó, Makai József

— Nos, tehát roszul adtam. Esik az eső s e miatt nem mehetek vadászatra. Soudris nem kem tegnap Cormoránokát* küldött Spanyolországból, azonban nekünk a Louvreban nincs tavunk, hogy a halászat által magunkat szórakoztathassuk. Márna ebeimet is be akartam a foglászatra tanítani. Most azonban máskorra kell azt halasztanom. Végre pedig megmondhatja azt is, hogy Albert nekem selymokat hozott. Ezzel minden ujdonságunk vége.

Még egyszer bucsánatot kérek felsé-gedtől tolakodásomért — válaszolt Concini. Egyébiránt hódolatomat mindenha igyekeztem felséged iránt bebizonyítani, a honnan paran-csának engedelmességet közelebb is, midőn Condé herceggel, ki engem oly durván meg-sértett, hogy kocsimat összezúzta, mert nem tértem ki előle — kibékültem.

Felséged már ma nagy mérvben ki-mutatja elenszenvét legalázatosabb szolgája iránt, — szölt a florenzi, titettett alázatossággal, — mig átható tekintetét a király fiatal barátjára veté.

Ez azonban, anélkül hogy legkevésbé is nyugtalanított volna, gyöngéden simogatta a kezében levő selym volt.

— Ön híreket akar anyámnak vinni fo-lólem, — kezdé újra fagyos hangon a király.

Cormoran a vízi madarak egy fajja melyet különösen Sinában halászátra tanítanak be. Ily czébből nyakukra érczarkikát alkalmaznak a madaraknak, hogy a halakat, melyeket nagy ügyességgel fognak meg, le ne nyelhessek.

(Folyt. következik.)

TÁRCZA.
AVILAGTALAN LEÁNYA
 vagy
CONCINO CONCINI.
 — Francia regény —
 GONZALEZ EMANUELTÓL.
 (Folytatás.)
 Második rész.
 — Nem lehet! — válaszolt határozottan a selymások. — A király megölté azt nekünk kegyelmes ur!
 — Concini, a kegyelmes ur, hangos kacaj-gal tört ki.
 — No de, e tilalom alól én csak kivételt kérek. Egyébiránt, — szölt kísértéshez fo-rulva — ezt a két naplopót csápjétek nyakon a porfajátok ki becsülettel!.. Nos, hát kérem felségedemet megnyitni az ajtót? Betö-méssem talán a bejárást?
 A két selymász rendületlenül állott előbbi helyén.
 Néhány percz mulva, hallá a király a

vízért, s mire a szszárt, anyját a földön ta. E jelentétre érkezett llyt még életben, s esz-nar orvosért futott, ellen-azében magához kérette s ennek kézbesítésén-ét. Mint a tűz terje-és szomorú öngyilkos-éket roncsolt anyagi-á maradt gyermekeiket gőgön párfogásuk alá-nyok véghörgéséi közt

AVILATAL.
 A külügyminiszterium tegnap történt elbu-Orczy osztályfőnök a Magyarország nevében Magyarországra er-utatót barátságos er-öt megindulva mondtá, hogy ezen or-ndithotlen bizalommal próbált kezben, mely-ek vezetését át veszi-ter, a fensék kegye-s s polgárok rokón-

g. nov. 13. A bécsi-Orgy. Andrássy-nak azon-ogy ő is mint Beust-os viszonyok: fentar-

A „Wanderer” jelenti, te után a lajtantuli mi-g gyorsan megtörtén-

A „France” fentartás a Versaillesben tudta Franciaországba akar-zik érrel a papát le-tölegesen Pau várát

13. A buza kimalta artozkodok, az ar töb-bi zab ára pedig 2 1/2 alított.

KAROLY

egnyitás.
 A közhasznú épületek építését a városi tanács kezébe vesé, mely a legkövetkező

hétfőn este

11. sz. községet a közhasznú épületek építését a városi tanács kezébe vesé, mely a legkövetkező

József

dó.
 A közhasznú épületek építését a városi tanács kezébe vesé, mely a legkövetkező

1871. nov. 9.

Szabó Lajos, tanácsos.

jedő váltó lán e hóban sem kevesedett, a hó végével hólyagos himlő és vérheny (scarlatina) egyes esetei tuntek föl, szelid lefolyással.

A közkezdési betegforgalom a következő volt:

Átjött aug. hórl. fin.	11	nón.	15=26	82
Felvetett sept.	39	"	17=56	"
Elbocsátott sept.	31	"	19=50	57
Meghalt szept.	6	"	1=7	"
Maradt okt. hórl.	13	"	12=	25

Halalozás. Meghalt az egész városban nem számítva a katonai kórházat fin. 87, nón. 71. =158.

Népesedés. Született ide nem számítva az izraelita újszülötteket fin. 75, nón. 67=142. Házasságra lépett 19 pár. Ongyilkossági eset kettő fordult elő, erőszakos halállal egy férfi hült el.

Debreczen 1871. okt. 20.

Dr. Tegze Imre. tiszti főorvos.

Országgyűlési tudósítás.

A képv. ház ülése nov. 11.

Elnök: Somssich Pál.

A kormány részéről: Bittó, Tisza, Pauler, Pejacsevics, Szlavy, Tóth, Wenckheim.

Chorin Ferencz interpellálja az igazságügyért, hogy miután csakis a szóbeliség és közvetlenség rendszerére fektetett törvénykezési eljárás nem pedig a jelenlegi, alapvetően elhibázott perrend javítására által lehet segíteni az igazságszolgáltatás jelen hiányait, s mert a volt igazságügyér egy, a szóbeliség és közvetlenség elveire fektetett perrend életbevitelét meg is igérte, kérdi, igaz-e hogy a miniszterrel egy a m. k. curia kebeléből alakult bizottság felhatalmazást kért volna a perrend gyökeres átdolgozására, s ha igen, szándékozik-e intézkedni, hogy az igazságszolgáltatás érdeke új provisorium által ne sértsék, s egy a szóbeliség és közvetlenség alapjaira fektetett perrendet előterjeszteni. Bittó kijelenti, hogy az illető bizottság a perrendnek csak égető hiányait vonnva hivatalba segíteni; e bizottság tanácskozásai azonban felvetéseket az érdeke tárgyalását is, hogy a semmitörvényes a legfőbb ügyekkel ismét összekapcsoltsák (általános helyeslés). A szóbeliséget és közvetlenséget meg nem tartja életbevitelének, mert az általa igényelt, s nélkülözhetetlen előfeltételek legnagyobb része hiányzik.

Chorin F. meglegszik a válaszzal a

semmitörvényes megszüntetését azonban egyenlőnek tartja a szóbeliség behozataláról való lemondással, mert a semmitörvényes a volt igazságügyér épen a szóbeliség első lépcsőjéknél hozta be. A ház a választ tudomásul veszi. Győrffy Gyula a telepítvényesek után az iparjavaslat tárgyalását kéri napirendre tüzetni. Irányi Dániel a vallásbizottságról szóló javaslat tárgyalását is sürgeti. Zsedényi Ede a budgetet semmi által sem kívánja hátráltatni, mert ezt le kell tárgyalni okvetlenül az országgyűlésnek. Simonyi Ernő arra figyelmeztet, hogy Magyarország nincs tényleges kormány, mert az elnök lemondása az egész kormány resignálását kell, hogy maga után vonja. Így jelenleg sincs kormány, melynek budgetet lehetne megszavazni. Felszólítja a kormányt, hogy a változásokat s azt illetőleg, vajon Andrássy már külügyér-e, nyilatkozzék. Szlavy miniszter: (Halljuk halljuk, zaj.) A tisztelt képviselő ur azt kérdezte, vajon Andrássy gróf ma külügyminiszter-e vagy nem. Kijelentem, hogy Andrássy gr. ma nem külügyminiszter. E szerint minden következtetés megdőlt. Az iparjavaslat napirendre tüzetvén, a vallásbizottságról szóló javaslat pedig az osztályokhoz utasították. A ház Csiky 15 nap alatt kötelezettség alá vonja a minisztereket, hogy a miniszterek legyenek a hozzájuk intézett interpellációkra felelő, ha pedig nem felelnek, akadályoztatásukat előadják, elveti a napirendre. Kezdetét veszi a szavazás. A többség jeltjei voltak: A elnök B. Á. J. József, ki a szavazatok összeszámítottán, 150 szavazattal, Simonyi Lajos 80, László Imre 11 és több (Miletics) elforgácsolt szavazattal szemben meg is választották.

A telepítvényesekről szóló javaslat tárgyalásánál először az Hájdu J. körvonalozván a közp. biz. álláspontját.

Várady G. hat. javaslatot ad be, hogy az igazságügyér a jövőben létesítendő telepítvényesekre néve javaslatot készítsen.

Dániel a közp. biz. szövegét vdi. — Gond a indítványozza, hogy a javaslat tárgyalása halasztassék el, míg a miniszter meg nem szerzi a statisztikai adatokat. Zichy Nándor a miniszteri javaslat mellett szól. Ezzel az ülést véget ér.

A képviselőház ülése nov. 13-án.

Elnök: Somssich Pál.

A kormány részéről: Pauler, Tisza, Tóth, Szlavy.

Napirend: A telepítvényesekről szóló törvényjavaslat általános tárgyalása. A jegyzőkönyv hitelesítése után előb mutatja a beérkezett irományokat.

Elnök a belügyminiszter átirata alkalmából, mely tudatja a házzal, hogy a királyné névnapján szombaton Budán díszistenizület tartatik; indítványozza, hogy a ház elnöksége által jelentsék ki jó kívánatait, mit a ház háromszoros eljénésével helyesel. Lang Gusztáv kinevezetése folytán lemond képviselői állásáról. Tudomásul vétetik. Paulovics J. az Andrássyhoz intézett interpellációjára feleletet sürget. Ordy Pál előadó olvassa az állandó igazoló bizottság jelentését, mely szerint B. Á. J. József a 30 nap fenntartásával igazolatott. — Felvételük a napirend. A minapi, a bizottsági választásokat eszközöltend szavazásánál zavar támadván, új szavazás történik. — Szavazás előtt öt percnyi szünet. A szavazás befejeztével elnök jelenti, hogy a miniszterelnök kérésére folytat, sárt ülést lesz, minek folytán a karzatokat távozásra szólítja.

A zártülésem Szlavy József a kormány nevében kijelenté, hogy Andrássy gróf, külügyminiszter névzetvén, az egész kormány beada lemondását. A felség elhatározása s a válság megszüntetése legközelebb várható. Az ülések ennek folytán pár napra elnapoltatnak. Vita támadván afelett, vajon ez a nyilvános ülésben kimondassék-e, a többség a kimondás mellett nyilatkozik. — A felség, mint képviselői körökben biztosan megvannak győződve, a kormány lemondását nem fogadják el, s így a személyváltozások csak később fognak megtörténni. Falk Miksa kinevezetése Tisza Lajos helyére, bevégezt tény.

A nyilvános ülés 12,12 körül ujból megnyitván, Szlavy József bejelenté, hogy ő felsége Andrássy Gróft „el parancsolván” Bécsebe, a kormányban változás áll be. E változás befejezése a ház nem folytathatja üléseit, ezért indítványozza, hogy az ülések eltoltsanak. — (Általános helyeslés.) Irányi Dániel a körök munkálatait ezal megzavartatni nem akarja. (Ellenmondás, nem tartozik ide!) Ezzel az ülést befejeztették.

— A Toldy jubileumról tegnap számunk kimerítő távirati tudósítást hozott, melyet most meg a fátylasmenet eseményeivel a következőkben egészítünk ki.

Az egyetemi ifjúság este 7 óra körül fátylaszénével tüszte meg Toldyt. Az indulás 6 óra után az egyetemi térről történt, honnan a nagy menet, mely mintegy félszázr menő fátylavivőből és még egyszer anny a menetben résztvevő egyetemi polgárból állott, lobogóval élén a czukor-utczán, az országúton, a Deák téren és vézi utczán Toldy Lipót-utczai szállítás felé tartott zene és mindenfelé „Ejjen Toldy!” hangoztatva. Toldy lakása előtt megállapodott, hol legelőször is az ünnepélyben közreműködő egyetemi dalárda, a „szóza”-tot énekelte, erre egy küldöttség Toldyt a tisztelő ifjúsághoz hozta, mire László M. joghallgató üdvözlő az ünnepeket, kiemelve, hogy nem féltüdvözlő az ünnepeket, hanem évszázadok ünnepe, mert képzeltünkben megjelennek a lefolyt évszázadok azon alakjai, melyeket Toldy az enyészet köréből kiragadott.

Az üdvözlő szónoklatra Toldy meleg megbeszélésben válaszolt. Elmondá, hogy a kitüntetés, melyet ő ma tapasztal, legszebb, mely egy iró érhet: az ifjúság részvéte által kitüntetés szeretetét az irodalom iránt. Szükség is van arra, hogy az ifjúság a szellemi műve lidében, a hazafiságban elhőrozzon. Országunknak vannak ellenségei, egy lithon, mint odakünn, és a mai dicő állapot után oly idő következhetik be, midőn az edes haza mindnyájunk tett erejét igénybe veendi; ő reményli, hogy ekkor az ifjúság talpon leand, és haza szeretetét fényesen igazolni fogja.

Az eljénészel fogadott beszéd után a dalárda a Kólcsey himnust énekelte el, azután az ifjúság a mérsáros-utczán, a széna-téren és a kecskeméti-utczán át az egyetemi térre vonult, hol a fátylakat elolta.

Igy a Toldyt e napon ért kitüntetések sorát, melyet reggel a király nyitott meg, este az ifjúság zárta be.

Delutáni posta.

— London, nov. 13. A Morn. Post szerint Apponyi gr. osztrák-magyar követ saját kérésére felmentett állomásáról, s a sz. Istvánrend keresztjével díszített fel, helyét Beust gr. foglalja el.

— Versailles, nov. 13. A miniszterterületje a jövő évi budget elemunkáit az ezek szerint az összes kiadás 1872-re az új adósság kamataival 2800 millio frankra van előirányozva.

A „Debreczen” eredeti **MAGANTÁVIRATA.**
— Pest, nov. 14. Coalitionis miniszteriumról beszélnek. Az Ung. Lloyd alkudozásokról ad hírt, baloldali körökben ennek nincs semmi nyoma.

Nyílt tér. Eladó tűzifa.
A vasuti pályaudvarban igen jó minőségű száraz tölgyfát tartok taktáron, mit is ezennel olcsó ár mellett ajánlok a közönség figyelmébe.

Ertekezheti a főpiazcon Nánassy-féle házban 1711. sz. a. a Bika mellett **Biró Mihálylyal.**
489. 1-3.

Wiese és Társa
Bécsben Ferdinand-utca 18-dik sz. a.
ajánlják
tűz és betörés ellen mentes vasszerényeket és pedig
I. szám 135
II. „ 155
III. „ 180
IV. „ 210 ftért ó, é.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek. 488 1-23

Felolós szerk. és kiadómlajdonos: **OLAH KÁROLY**

1871. III. év
Előfizetési ára
Helyben és postán
Egy évre 10 ft — kr. 1/2, évre
Fel. évre 5 „ — „ 1/2, évre
Előfizetési pénz a minden
Főpiazcon. Vecsey-hoz
szerezésébe bérmentve
Előfizetheti hely
Telegdi K. Lajos és Csathy K. R.
kereskedésében s a szerkesztő
Együtt a postahivatalban

A magyar miniszter
Nem tudni még, hogy bukása mily mérvben magyar miniszterválasztást idéz. Tény az, hogy a választás országgyűlésben kijelentéses tagjai beadták lemondásukat. Kik vannak a megjelöltök? Kiszemelve: a Csütörtökön alkalmunk erről is tudni, midő megint mint kinevezett elnök színe előtt bemutatja, a kézi bíróndjéből a miniszterát elerántja.
Pár nap óta olyasmintha az új miniszter Gyöcsy és Tisza Kálmán eszervele.
A történelem nem egyfajta, hogy a kormány elpártosított férfiak állásában, ahonnan, ha Lóny baloldaira is kiterjedt miniszterválasztás alkalmával, ez mere mutat, melyben Lóny sem szükölködött.
Megmondjuk miért is ilyen gyakorlatias törekvést. Először is a különböző latokból alkotott miniszterválist természetesen ellenérvek másnak, mi a közügynek válik.
Másodszor bevágja a digi, ama visszélésnek, mely számos hivatalnoknál, különben a politikai elv a méddig — csupán jobboldaltak.
Harmadszor vivmány kormányra nézve, ha képletes tehetőség mint Ghy negyvenre sikerülhetne.
De hogy ez történelmi minisztérium reudszerek oly dosulásokon kellene átmenetesség legyen az, hogy vezérféria miniszteri társan el.
A mai kormányzati irányly kombinációt csak pusztellene tekintünk.
Különben várjuk el a jövőt, a midőn könnyebb tabban szólhatunk a doloszer Lónyay gróf az ő nyilvánosságának átadandó. Annyit azonban bizodalnak, hogy a választásnál zül többen lesznek, kiket nök nem igen fog nagyvonalú Pár nap mulva megvatottak, kik a miniszterion az országgyűlésben hely megtudjuk, mily elemekb férfiak, kiknek kezébe minisztériumának gondja letéte.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékételekényi osztálya részéről közhírré tédtük, miszerint Ho'csi Arnold mint Scher Bernát, illetőleg Guzmann Mór engedelmének részére, Kovács Jánosné Erdélyi Ludovikától 2000 ft., s járulékaik erejéig lefogalt, a szepesi pusztai 80-ik számú tel-kegyezkönyvbe írt, lak és gazdasági épületekkel, téglaház és cseréptárral felszerelt 11 nyilas, vagy 63 hold 1400 négy-szögöl szántóföld, jövő 1872. évi január 12-kén, s szükség esetére február 12-kén, a város házában, a telekhivatal helyiségében taitadó végrehajtási árverésen el fog adatni.

Kiküldési ár a becserék 33.354 ft. melynek 10% az a bánatpénzül leteendő.

A vételár 3 egyenlő részletben a leltésről 3-6 és 9 hónap alatt esedékes 6% kamattal lefizetendő, a bánatpénz az első részlebe számítottatik.

Vevő a leltéskor azonnal birtokba lép, a többi feltételek a telekhivatalban alól irott végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszermind azok, kik a lefogalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetésny utolsó közzétételétől számított 15 nap alatt, fent írt telekényvi hatóságához nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekényvi osztályának, 1871. nov. 6 án tartott ülésétől. 456 1-3

Igmándi József telekényvi előadó.

Nemzeti biztosító társaság Pesten.

Ezennel van szerencsénk a t. cz. közönség tudomására juttatni, miszerint a magyar királyi földmívelés-, ipar- s kereskedelemügyi miniszteriumnak folyó évi augusztus 13-kán kelt 7715-dik szám alatti leirata alapján az

életbiztosítási ágat

is üzletkörünkbe vontuk, s így mai naptól fogva minden módozat szerinti életbiztosítási bevallásokat társasági irodánkban (Nádor utca 9. sz.) ugymint a magyar korona országában levő vezér-, fő- és kerületi ügynökségeinknél elfogadhatunk.

Hogy teljesen megfelelhessünk a t. cz. biztosító közönség méltányos igényeinek, ezen üzletág bevezetéséoda irányult főterekvésünk, hogy mérsékelt díjak, szabadelvű föltételek és korszerű újítások alkalmazása által a közönséget, mind azon előnyben és kedvezményekben részesítsük, melyek a szilárdaság elveivel és az üzlet okszerű kezelésével összeegyeztethetők.

Bővebb tudósításokkal szivesen szolgálnak a debreczeni vezérügynökségünk irodájában, a hol is életbiztosítási felügyelők

a legelőnyösebb feltételek mellett alkalmazást nyerhetnek.

Nemzeti biztosító társaság.
Herrman vezér-igazgató.

Pulszky elnök.
Várady alelnök.

484 3-3

Arverési hirdetés.

Debreczen város törvényszékének telekényi osztálya részéről közhírré tédtük, miszerint felpéres Halász Gyula részére, alperes Herceg Józsefné Ember Juliánától 40 at töke s járulékaik erejéig lefogalt ingatlanok, melyek a debreczen-ni 290. számú telekényben levő 2664. számú házasteleknek az időközben elhalt alperes hagyatékához tartozó felerészre folyó évi decz. 18-kán, szükség esetére jövő 1872. év január 18-dik napján, — az ugyanazon telekénybe 3811. helyrajzi szám alatt levő 743 négy-szögöl csapókerti szőlőnek azevett alperes hagyatékához tartozó, felerészre pedig folyó évi decz. 19-kén, szükség esetére 1872. évi január 19-dik napján, mindenkor a 3 órákor a város házában a telekhivatal helyiségében végrehajtási árverésen el fog adatni.

Kiküldési ár a becserék u. m. a félháza nézve 1250 ft-rt — a félszőlőre nézve pedig 125 ft-rt.

Az árverési kívánók által leteendő bánatpénz a félháza 125 ft., — a félszőlőre 12 ft 50 kr.

A vételár 3 részletben a leltésről 14, 45. és 75 nap alatt esedékes 6% kamattal lefizetendő a bánatpénz az utolsó részlebe tudatik. — A többi feltételek alól irott végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszermind azok, kik a lefogalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetésnek hirlipi harmadszori közzétételétől számított 15 nap alatt, fent írt telekényvi hatóságához nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekényvi osztályának 1871. nov. 3 kán tartott üléséből.

487 1-3

Igmándi József telekényvi előadó.

Vizsgáljátok s tartsátok meg a jót.

Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok tanúsítványai által kitüntetett gyógyszer.

Dr. Miller mólnövény-nedve.

Leghathatóság szer köhögés, mellhurút, nátha, nyálkasság, rekedtség, kezdődő tüdővész, továbbá gyermekek számarhurta ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyulva.

Egy üveg tégely ára pecsét és használati utasítással 3 nyelven 51 kr.

Hála- és elismerő irat.

Kellemes kötelességem Dr. Miller urnak jeles „mólnövény-nedvéért” hálás köszönetemet ezenel nyilvánosan kimondani. Én ezen nedvet magam- és családomnál erős meghűlésekem meglepő sikerrel használtam. Bukarest, október 8-án 1870.

Dr. Miller óvbalsama görcsök ellen.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868. április 8-áról a növényország leghasznosabb nemeiből leg szorgalmasabban készíve, erősítő és idító hatásánál fogva messzire kitűnőleg ismervé a gyomor és végbél nyálkassága, emésztéshány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorba, vérhas, puffadás és kolikájálmak ellen.

Ezenkívül legathatóság szer hosszas s kimerítő betegségek után.

Eredeti, horgonykupaikkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 ft 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr.

Beküldetett.

Önök jeles óvbalsama következtében több éves gyomorhajom, mely már annyira megrosszabult, hogy semmiféle ételt sem valék képes élvezni s megemészteni, láthatólag javult, úgy hogy bizonyan remélem, miszerint elvesszünk hitl egészségemet vissza fogom nyerni.

Sziveskednék ön postafordultával még 6 üveget küldeni nekem e balsamból.

Legörömebb ragadok meg minden alkalmat, hogy a Miller-féle óvbalsamot melegen ajánljam.

Fogadás ön ezennel mélyen érzett hálaíját lekötelezte

Karácsoni Károly, cs. kir. osztr. spanyol igazgató s az oláhországi technikai spanyol-ker. elnöknek. 444 1-28

Debreczenben kapható egyedül Stenczinger Károlynál, úgy szinte Aradon W. Ss. Prinner F. Stribel, Tomri és Fretberger, Kassán Wandratsch G. Nagy Várad Jánky A, Mohács K. S. gel Antal Eger Schottger György, Nagy Kanizsa Nendich J. Pest Török J. Gy. Pancsova Ivánovits B. J. Győr Lasberg J. Zoonbor Wendinger A. F. Szeged Talmayer A. Posen Kies gyógyszer, én Szekes-fehérvár Legman A. Temesvár Quiring A. gyógyszerész Esseg Czarda R. gyógyszer. Ujfaluban Karakas Imre, P.-Ladányban Mogyoróssy Lajos uraknál. 444 9-22

Hirdetmény.

A nagyerdő alatt a hadházi ut mellett két hold majorsági föld eladó. Értekezheti Ábrahám László ügyvéddel piacutczai 2143 sz. lakásán. 480 3-3

Arverési hirdetés.

Néhai László József és neje Mikó Mária hagyatékához tartozó következő ingatlanok u. m.

1. A csapóutczai szállós kertek mellett egyfelől a Vásári József, másfelől a Trocsányi Ferencz majorsági földével szomszédos, a debreczeni 3388. sz. telek-jegyzőkönyvben beirt egy hold és 125 négy-szögöl öt területű majorsági föld.

2. A sexta kertben levő 514 négy-szögöl szőlő.

Es pedig a majorsági föld a f. 1871. évi nov. hó 17. napján delután 2 órakor, a sextaktéri szőlő nov. hó 18. napján delután 2 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen ellognak adatni.

Az árverési feltételek t. Nagy Gusztáv ügyvéd urnál (hagymatér 16. sz. a.) addig is megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1871. nov. 9.

Balkányi Szabó Lajos, 481 3-2 törv. széki tanácsos.

VERES LÁSZLÓ
Arany, ezüst műves és ékszerész Debreczenben

Ajánlja ujjonnan berendezett, arany, ezüst és ékszer üzleti a legjutányosabb ár mellett.

Ugyszinte ajándéku alkalmas tárgyak nagy választékban kaphatók. — Ugyszinten minden ócska arany- és ezüstféléket a lehető legmagasabb árban megveszek és becserélek.

Különösen figyelmébe ajánlom az uraságoknak következő czikkeimet: Arany gyűrűk: 18 karátos aranyból, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 fttől egész 100 ftig. Legújabb divatszertint függők: 18 karátos aranyból 2—20 ftig. Igen szép Broche garnitúrák: 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 28, 30, 40 ftig. Kerekék: 18 karátos aranyból, 10, 15, 17, 20, 30, 35, 40, 45, 50, 60—65 ftig. Női nyakékek: igen díszes alakokban, 15, 16, 18, 20—30 ftig. Medaillonok: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 ftig. Férfi óraláncok: 13 próbás ezüstből 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ftig. 18 karátos aranyból 20, 30, 35, 40, 50, 60 ftig. Női brocheték: 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ftig. Férfi inggombok: párja 4, 5, 6, 7, 8 ftig. Arany kereszttek, 18 karátos aranyból, 2 ft. 50 krtól 3, 4, 5, 6 forintig.

Továbbá, minden itt elő nem sorolt czikkekkel, úgy helyben, mint vidékre, megrendelés után, jutányos árért szolgálndok, — s mint szintén mindenféle ékszerék javítását és tisztítását a legörövidebb idő alatt teljesítem.

Üzlet-helyiségem főpiazcon, Szikszay József ur házában Rickl József ur fűszerkereskedésével átellenben. 428 11-20